

**Всеукраїнська науково-практична конференція
з міжнародною участю**

**«ЕТНОКУЛЬТУРНЕ РОЗМАЇТТЯ УКРАЇНИ: ЗАГАЛЬНОНАЦІОНАЛЬНА ЄДНІСТЬ
ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПОСТУП», 22-24 серпня 2024 року, м. Одеса**

<p>Організатори:</p> <p>Міністерство культури та інформаційної політики України Державна архівна служба України Одеська національна наукова бібліотека Департамент культури, національностей, релігій та охорони культурної спадщини Одеської ОДА Одеський обласний центр української культури Одеське відділення Національної спілки краєзнавців України Факультет історії та філософії Одеського національного університету імені І.І. Мечникова</p>	<p style="text-align: right;">Партнери:</p> <p style="text-align: center;">Південний міжрегіональний відділ Українського інституту національної пам'яті ВГО «Українська бібліотечна асоціація» ГО «Одеське етнологічне товариство» Рада представників національно-культурних товариств Одеської області ГО «Міжнародний центр по роботі з українцями за кордоном» ГО «Інститут центральноєвропейської стратегії (ICES) ВГО «Бібліополіс»</p>
---	---

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова – Ірина Бірюкова, генеральний директор Одеської національної наукової бібліотеки, заслужений працівник культури України.

Ліна Арюпіна, заступник генерального директора ОННБ з наукової роботи та інформатизації.

Анатолій Хромов, голова Державної архівної служби України, кандидат історичних наук.

Олена Олійник, директор Департаменту культури, національностей, релігій та охорони культурної спадщини Одеської обласної державної адміністрації, заслужений працівник культури України.

Валентина Вітос, директор Одеського обласного центру української культури, національний експерт з питань НКС України.

В'ячеслав Кушнір, доктор історичних наук, професор, декан факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, очільник Одеського етнологічного товариства та ГО «Міжнародний центр по роботі з українцями за кордоном».

Наталія Петрова, доцент кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, заступник декана факультету історії та філософії з наукової роботи Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, кандидат історичних наук.

Оксана Бруй, президент ВГО «Українська бібліотечна асоціація», заступник генерального директора Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого з питань формування та використання документних ресурсів, кандидат наук із соціальних комунікацій.

Світлана Бондар, завідувач літературно-драматичною частиною Одеського академічного українського музично-драматичного театру ім. В. Василька.

ПРОГРАМА

22 серпня, четвер

10:00-11:00 Реєстрація учасників конференції / інформаційний стіл у фое ОННБ, вул. Пастера, 13

11:00-11:30 Відкриття програми заходів кроссекторального проєкту «Україна: історія, культура, ідентичність» / головний читальний зал ОННБ

11:30-12:00 Презентація книжкової виставки «Дивовижний світ народного мистецтва України» / головний читальний зал ОННБ

12:00-14:00 Круглий стіл «Етнічна різноманітність Одещини: регіональні особливості та загальноукраїнський контекст» (за окремою програмою) / відділ рідкісних видань та рукописів ОННБ, 2-й поверх

15:00-18:20 Секція 1 «Культурна спадщина етнічних спільнот України: охорона, вивчення, промоція»

Відділ рідкісних видань та рукописів, а також онлайн на платформі ZOOM:

<https://us06web.zoom.us/j/89928989749?pwd=soS4GU2R8RePdXJ38wcfEAWs9kcFuv.1>

Meeting ID: 899 2898 9749

Passcode: 797818

Модератор: **Наталія Петрова**, кандидат історичних наук, доцент кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, заступник декана факультету історії та філософії з наукової роботи Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (м. Одеса).

15:00-15:15	<i>Одещина в сучасних етнокультурних процесах України</i>	<i>В'ячеслав Кушнір</i> , доктор історичних наук, професор, декан факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, очільник Одеського етнологічного товариства та ГО «Міжнародний центр по роботі з українцями за кордоном» (м. Одеса)
15:15-15:30	<i>Задля збереження української ідентичності біженців</i>	<i>Катерина Кожухар</i> , старший науковий співробітник, конференціар-дослідник Інституту культурної спадщини, доктор педагогіки (м. Кишинів, Молдова)
15:30-15:55	<i>Places of memory of the Romanian community in Ukraine: presence in the community's consciousness and their promotion through cultural events and public monuments</i>	<i>Enache George Eugen</i> , «Dunărea de Jos» University of Galați, professor Phd. (Galați, Romania)

15:55-16:10	<i>Нематеріальна культурна спадщина та формування ідентичності в умовах російсько-української війни</i>	<i>Наталія Петрова</i> , доцент кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, заступник декана факультету історії та філософії з наукової роботи Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, кандидат історичних наук (м. Одеса)
16:10-16:25	<i>Охорона живої спадщини: практичний вимір</i>	<i>Валентина Дем'ян</i> , старший науковий співробітник Інституту культурології Національної академії мистецтв України (м. Київ)
16:25-16:40	<i>Традиційна культура - позачасові акценти</i>	<i>Іванна Стеф'юк</i> , завідувач науково-методичного відділу дослідження та популяризації традиційної культури Буковинського центру культури і мистецтва, кандидат філологічних наук, доктор філософії (м. Чернівці)
16:40-17:00	<i>Перерва</i>	
17:00-17:25	<i>Zagrożenie stanowisk archeologicznych podczas konfliktu zbrojnego</i>	<i>Magdalena Przysiężna-Pizarska</i> , archeolog, biolog sądowy, adiunkt w Instytucie Historii Uniwersytetu Opolskiego, adiunkt, doktor nauk humanistycznych (Polska)
17:25-17:40	<i>Досвід Дніпропетровського регіону щодо співпраці ГО з носіями елементів нематеріальної культурної спадщини (на прикладі «Петриківського розпису» та «Козацьких пісень Дніпропетровщини»)</i>	<i>Лілія Гуренко</i> , начальник управління з питань культури та спорту Дніпропетровської обласної ради, кандидат наук з державного управління (м. Дніпро)
17:40-17:55	<i>Порівняння національних мотивів у вишиванках України та Німеччини</i>	<i>Лілія Циганенко</i> , доктор історичних наук, професор (м. Гютерсло, Німеччина)
17:55-18:10	<i>Висвітлення служби поляків у силах безпеки й оборони України у медіа</i>	<i>Анастасія Стрельцова-Ніколенко</i> , член правління Одеського ім. А. Міцкевича відділення Спілки поляків в Україні (м. Одеса)

18:10-18:20 Підбиття підсумків засідання секції

23 серпня, п'ятниця

Секційні засідання 09:30-17:45

Відділ міжнародних проєктів, а також онлайн на платформі ZOOM:

<https://us06web.zoom.us/j/82775137097?pwd=sba9fmz3anvIAAGHtdWNafMIT4T6TP.1>

Meeting ID: 827 7513 7097

Passcode: 513063

09:30-12:00 Секція 2 «Культурна ідентичність та національна пам'ять: історія і сучасність»

Модератор: **Тетяна Подкупко**, доцент кафедри суспільних наук Одеського національного медичного університету, кандидат історичних наук (м. Одеса)

09:30-09:45	Формування та збереження культурної і національної пам'яті – місія документно-інформаційних інституцій	Валентина Білоус , директор бібліотеки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (м. Вінниця)
09:45-10:00	Форми роботи Педагогічного музею України у реалізації політики пам'яті	Оксана Матвійчук , науковий співробітник Педагогічного музею України, кандидат педагогічних наук, доцент (м. Київ)
10:00-10:15	Етнополітична історія національної ідентичності: словацький вимір (1935-1939 рр.)	Петро Костючок , доцент кафедри етнології та археології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, кандидат історичних наук (м. Івано-Франківськ)
10:15-10:30	Національна приналежність=релігійна приналежність: формування культурної ідентичності українського козацтва XVI-XVIII ст.	Тетяна Подкупко , доцент кафедри суспільних наук Одеського національного медичного університету, кандидат історичних наук (м. Одеса)
10:30-10:45	Перерва	
10:45-11:00	Процес новітньої деколонізації топоніміки Одеси та Одеської області в контексті зміцнення загальнонаціональної єдності України	Олександр Музичко , професор кафедри історії України та спеціальних історичних дисциплін Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, доктор історичних наук (м. Одеса).
11:00-11:15	Центр національних культур Запорізької обласної універсальної наукової бібліотеки та національні	Ольга Назаренко , завідувач відділу «Центр національних культур» Запорізької обласної універсальної наукової бібліотеки (м. Запоріжжя)

	<i>громади Запоріжжя під час повномасштабного вторгнення росії в Україну</i>	
11:15-11:30	<i>Культурно-освітні ідентичнісні практики українських утікачів від війни: глобалізаційний підхід</i>	<i>Світлана Закірова</i> , завідувач відділу Національної юридичної бібліотеки Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, кандидат історичних наук, доцент (м. Київ)
11:30-11:45	<i>Народна хореографія як віддзеркалення української ідентичності в умовах повномасштабного вторгнення</i>	<i>Ксенія Шакайло</i> , викладач історії Морехідного фахового коледжу ім. О.І. Маринеска НУ «Одеська морська академія» (м. Одеса)

11:45-12:00 Підбиття підсумків роботи секції

12:00-12:15 Перерва

12:15-15:15 Секція 3 «Актуальні практики у справі збереження, дослідження та промоції багатонаціональної історико-культурної спадщини: досвід, форми та підходи»

Модератор: Ліна Арюїна, заступник генерального директора з наукової роботи та інформатизації Одеської національної наукової бібліотеки

12:15-12:30	<i>Діяльність науково-дослідних центрів із вивчення історії німців та менонітів України</i>	<i>Олена Ходченко</i> , доцент Дніпровського національного університету ім. О. Гончара, кандидат історичних наук (м. Дніпро)
12:30-12:45	<i>Єврейська культурна спадщина України: стан і перспективи досліджень</i>	<i>Віталій Черноіваненко</i> , старший науковий співробітник відділу фонду юдаїки Інститут рукопису Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, кандидат історичних наук (м. Київ)
12:45-13:00	<i>Етнокультурний аспект роботи бібліотек для дітей</i>	<i>Наталія Невмержицька</i> , завідувач відділу обслуговування дітей, юнацтва та організаторів дитячого читання Національної бібліотеки України для дітей (м. Київ)
13:00-13:15	<i>З досвіду українсько-польської взаємодії краєзнавців та пам'яткоохоронців в умовах війни (на прикладі діяльності Центру українських студій та краєзнавства імені академіка П.Т. Тронька Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна)</i>	<i>Ольга Вовк</i> , заступник директора Центру українських студій та краєзнавства імені академіка П.Т. Тронька Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, кандидат історичних наук (м. Харків)

13:15-13:30	<i>Полікультурна Бессарабія</i>	<i>Сергій Гуменюк</i> , провідний методист відділу з питань нематеріальної культурної спадщини Одеського обласного центру української культури, голова правління Одеської фотографічної асоціації, заслужений діяч мистецтв України (м. Одеса)
13:30-13:45	<i>Перерва</i>	
13:45-14:00	<i>Актуальні практики документування та промоції полікультурної мапи регіону в діяльності Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки</i>	<i>Світлана Воробель</i> , завідувач відділу інформації Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки (м. Тернопіль)
14:00-14:15	<i>Збереження та популяризація нематеріальної культурної спадщини національних спільнот України (з досвіду Національної історичної бібліотеки України)</i>	<i>Лілія Снігирьова</i> , бібліограф, кандидат філологічних наук, доцент; <i>Олена Нестеренко</i> , завідувач відділу довідково-бібліографічної та науково-інформаційної роботи Національної історичної бібліотеки України (м. Київ)
14:15-14:30	<i>Актуальні підходи до збереження, дослідження та популяризації багатонаціональної історико-культурної спадщини на території Ренійщини</i>	<i>Вероніка Мунтян</i> , методист КУ «Обласний центр національних культур у м. Рені» (м. Рені, Одеська обл.)
14:30-14:45	<i>Інноваційні підходи до збереження документальної спадщини Києво-Печерської лаври</i>	<i>Наталія Сенченко</i> , провідний науковий співробітник науково-дослідного відділу історії та археології Національного заповідника «Києво-Печерська лавра», кандидат історичних наук (м. Київ, Україна)
14:45-15:00	<i>Наукова робота Інституту ім. В.П. Філатова: історичні та етнокультурні аспекти</i>	<i>Дмитро Горшков</i> , завідувач наукової бібліотеки Інституту імені В.П. Філатова ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії імені В.П. Філатова НАМН України» (м. Одеса)
15:00-15:15	<i>Меморіалізація подій російсько-української війни як консолідуєча платформа у збереженні національної пам'яті: з досвіду роботи Одеської національної наукової бібліотеки</i>	<i>Тамара Кухарук</i> , завідувач відділу соціокультурної діяльності Одеської національної наукової бібліотеки (м. Одеса)

15:15-15:30 **Перерва**

15:30-17:45 Секція 4 «Краєзнавчі та історико-біографічні дослідження»

Модератор: *Євгенія Бережок*, завідувач відділу краєзнавства «Одесика» Одеської національної наукової бібліотеки

15:30-15:45	<i>Діяльність професора Д.К. Заболотного в с. Чоботарка в 1918-1920 рр.</i>	<i>Олег Дьомін</i> , завідувач сектору науково-дослідної роботи Одеської національної наукової бібліотеки, доктор історичних наук, професор (м. Одеса); <i>Євгеній Годований</i> , письменник, поет, краєзнавець, кандидат історичних наук (селище Крижопіль, Вінницька обл.)
15:45-16:00	<i>Турецькі військові поховання Першої світової війни на території Івано-Франківської області</i>	<i>Лілія Щербін</i> , доцент кафедри всесвітньої історії Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, кандидат історичних наук (м. Івано-Франківськ)
16:00-16:15	<i>Самобутність Кароля Шимановського: польський талант, народжений на Черкащині</i>	<i>Лариса Воскобійник</i> , заступник директора з внутрішньої роботи КЗ «Обласна універсальна наукова бібліотека імені Тараса Шевченка» Черкаської обласної ради (м. Черкаси)
16:15-16:30	<i>Арнольд-Едуард Германович-Едмундович КРІСТЕР в світлі київських архівів</i>	<i>Вікторія Ляшенко</i> , архівіст I категорії Центрального державного історичного архіву України (м. Київ)
16:30-16:45	<i>Перерва</i>	
16:45-17:00	<i>Торгівля на Миколаївщині в XVIII - на початку XX ст.: колекція предметів за темою в фондах Миколаївського обласного краєзнавчого музею</i>	<i>Максим Гранченко</i> , науковий співробітник відділу фондів Миколаївського обласного краєзнавчого музею (м. Миколаїв)
17:00-17:15	<i>Історико-краєзнавче товариство «Золота Лодія» на хвилях часу</i>	<i>Ольга Паламарчук</i> , молодший науковий співробітник Миколаївського обласного краєзнавчого музею (м. Миколаїв)
17:15-17:30	<i>Релігійне життя німців в межах сучасної Миколаївщини (XIX-XX ст.)</i>	<i>Світлана Романенко</i> , завідувач відділу пересувних та стаціонарних виставок КЗК «Миколаївський обласний краєзнавчий музей» (м. Миколаїв)

17:30-17:45 Підбиття підсумків роботи секції

24 серпня, субота

09:30-11:00 Секція молодих науковців «Культурна спадщина України: історико-теоретичний вимір»

Відділ міжнародних проєктів, а також онлайн на платформі ZOOM:
<https://us06web.zoom.us/j/89171280403?pwd=j3uYzmrBnCGigXaLHHV5r2Kt2W8an.1>

Meeting ID: 891 7128 0403

Passcode: 812702

Модератор: *Світлана Герасимова*, завідувач науково-методичного відділу Одеської національної наукової бібліотеки.

09:30-09:45	<i>Громадські організації та інституції культури України у розбудові міжнаціональних відносин в умовах повномасштабного вторгнення: виклики та перспективи</i>	<i>Юрій Онищенко</i> , студент другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 034 «Культурологія» факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (м. Одеса); ГО «Центр розвитку сучасної культури» (м. Одеса)
09:45-10:00	<i>Історико-культурна спадщина Одеси: до питань її захисту та відновлення</i>	<i>Михайло Ровний</i> , студент III курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 032 «Історія та археологія» факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (м. Одеса)
10:00-10:15	<i>Характеристика «одеського» періоду в діяльності С.П. Шелухина</i>	<i>Максим Зайцев</i> , студент IV курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 032 «Історія та археологія» факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (м. Одеса)
10:15-10:30	<i>Документальна спадщина в умовах воєнних конфліктів: цифровізація як засіб захисту та збереження історичної пам'яті</i>	<i>Богдан Безруков</i> , студент другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 032 «Історія та археологія» факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (м. Одеса)
10:30-10:45	<i>Освітні реформи другої половини XIX - початку XX ст. у Російській імперії як інструмент русифікації єврейського населення</i>	<i>Ольга Чінена</i> , здобувач ступеня доктора філософії спеціальності 032 «Історія та археологія» факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (м. Одеса)
10:45-11:00	<i>Перспективи гейміфікації у популяризації культурної спадщини: потенціал і перші кроки</i>	<i>Ганна Качуренко</i> , студентка другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 032 «Історія та археологія» факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (м. Одеса)

****

За окремою програмою:

24 серпня, субота, 12:00 - 14:00

- **Шоу-кейс «Практики та промоція нематеріальної культурної спадщини»**

Модератор: Валентина Вітос, директор Одеського обласного центру української культури, національний експерт з питань НКС України.

- **Родинне свято причорноморської глиняної іграшки**

Заходи відбуватимуться у внутрішньому дворіку ОННБ, вул. Пастера, 13. Вхід вільний.

****

Регламент:

доповіді на секційних засіданнях – 15 хв.

питання, коментарі, обговорення – 3 хв.

**У разі повітряної тривоги буде оголошено перерву на 10 хв. –
для переміщення в укриття.**

До уваги учасників: до програми конференції можуть бути внесені зміни.